EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 3.9.2025
COM(2025) 356 final

2025/0191 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt, de Argentijnse Republiek, de Federale Republiek Brazilië, de Republiek Paraguay en de Republiek ten oosten van de Uruguay, anderzijds

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Bijgaand voorstel vormt het rechtsinstrument voor goedkeuring van de ondertekening en voorlopige toepassing van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt, de Argentijnse Republiek, de Federale Republiek Brazilië, de Republiek Paraguay en de Republiek ten oosten van de Uruguay, anderzijds (hierna "de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur" genoemd).

De betrekkingen tussen de Europese Unie (EU) en de Mercosur[1] zijn momenteel gebaseerd op de interregionale kaderovereenkomst voor samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Mercado Común del Sur en zijn deelnemende staten anderzijds, ondertekend te Madrid op 15 december 1995.

Op 13 september 1999 heeft de Raad van de Europese Unie de Europese Commissie gemachtigd onderhandelingen met de Mercosur te starten en daartoe onderhandelingsrichtsnoeren vastgesteld. De onderhandelingen werden in overleg met de Groep Latijns-Amerika en Caribisch gebied van de Raad gevoerd. Over de handelsgerelateerde componenten van de overeenkomst is overleg gepleegd met het Comité handelspolitiek.

De onderhandelingen duurden meer dan 25 jaar. De onderhandelingen over de handelsgerelateerde componenten werden aanvankelijk in juni 2019 afgerond en die over de politieke en samenwerkingscomponent in juni 2020. In 2023 en 2024 hebben de EU en de Mercosur onderhandeld over aanvullende elementen, met name de bijlage bij het hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling, met onder meer versterkte verbintenissen inzake ontbossing en bepalingen die de Mercosur meer flexibiliteit bieden met betrekking tot bepaalde verbintenissen op het gebied van industriebeleid (bv. overheidsopdrachten). De EU en de Mercosur hebben de onderhandelingen over de partnerschapsovereenkomst op 6 december 2024 in Montevideo, Uruguay, afgerond.

Het resultaat is een ambitieus akkoord dat veel verder gaat dan de kaderovereenkomst van 1995 en een antwoord biedt op de mondiale uitdagingen van vandaag. De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur zal de strategische politieke en economische banden tussen gelijkgestemde en betrouwbare partners versterken op basis van gedeelde universele waarden zoals democratie en de mensenrechten. Het is een moderne overeenkomst die staat voor open en op regels gebaseerde handel, waarbij protectionisme wordt tegengegaan en duurzame ontwikkeling wordt bevorderd. Zij zal kansen bieden voor grote wederzijdse voordelen door nauwere samenwerking. Zij zal een belangrijke stap zijn om de banden tussen

[1] De Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt (Spaans acroniem: "Mercosur") is een proces van regionale integratie, dat aanvankelijk werd opgezet door Argentinië, Brazilië, Paraguay en Uruguay, en waarbij zich vervolgens Venezuela (momenteel opgeschort) en Bolivia (in het toetredingsproces) hebben aangesloten. Alleen Argentinië, Brazilië, Paraguay en Uruguay zijn partij bij de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur.

uitgelezen partners te versterken en de rol van de Europese Unie in Zuid-Amerika te vergroten.

De uit de onderhandelingen voortgekomen teksten van de politieke en samenwerkingscomponenten van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur zijn in april 2025 toegezonden aan de Groep Latijns-Amerika van de Raad. De uit de onderhandelingen voortgekomen teksten van de handelsgerelateerde componenten van de ontwerpovereenkomst zijn in augustus 2019 en december 2024 door de Commissie gepubliceerd.

Het resultaat van de onderhandelingen bestaat uit twee rechtsinstrumenten:

1. de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur, met inbegrip van a) de pijler politiek en samenwerking, en b) de pijler handel en investeringen; en
2. de interimovereenkomst inzake handel, die betrekking heeft op de liberalisering van handel en investeringen.

Zowel de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur als de interimovereenkomst inzake handel moeten tegelijkertijd worden ondertekend. Beide overeenkomsten zullen in werking treden op de eerste dag van de maand volgende op de datum waarop de Partijen elkaar schriftelijk in kennis zullen hebben gesteld van de voltooiing van hun daartoe vereiste procedures. De interimovereenkomst inzake handel wordt beëindigd en vervangen door de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur bij de inwerkingtreding van deze laatste, na ratificatie door alle Partijen.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur biedt een breed rechtskader voor de betrekkingen tussen de EU en de Mercosur en vervangt de huidige interregionale kaderovereenkomst voor samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Mercado Común del Sur en zijn deelnemende staten, anderzijds, die op 15 december 1995 in Madrid is ondertekend.

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur is volledig in overeenstemming met de algemene visie van de EU op haar partnerschap met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, zoals uiteengezet in de gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie over een nieuwe agenda voor de betrekkingen tussen de EU en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, die op 7 juni 2023 is aangenomen. De aanwezigheid van de EU in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied via vier ultraperifere gebieden (Frans-Guyana, Guadeloupe, Martinique en Sint-Maarten) en via de landen en gebieden overzee is een troef voor dit partnerschap.

Daarnaast is de component handel en investeringen van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur in overeenstemming met de mededeling “Evaluatie van het handelsbeleid — Een open, duurzaam en assertief handelsbeleid” van februari 2021, waarin het handels- en investeringsbeleid wordt verankerd in Europese en universele normen en waarden, naast fundamentele economische belangen, waarbij meer nadruk wordt gelegd op duurzame ontwikkeling, de mensenrechten, bestrijding van belastingontduiking, consumentenbescherming en verantwoorde en eerlijke handel.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur is volledig in overeenstemming met het beleid van de Europese Unie en vereist geen wijziging van de voorschriften en normen van de EU op enig gereglementeerd gebied (bv. technische voorschriften en productnormen, sanitaire of fytosanitaire voorschriften, voedselveiligheidsvoorschriften, gezondheids- en veiligheidsnormen, voorschriften inzake genetisch gemodificeerde organismen, milieubescherming of consumentenbescherming).

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur bevat ook een hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling, waarin de overeenkomst wordt gekoppeld aan de algemene doelstellingen van de EU op het gebied van duurzame ontwikkeling en aan specifieke doelstellingen op het gebied van arbeid, milieu en de klimaatverandering.

Voorts waarborgt de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur de openbare dienstverlening ten volle en waarborgt zij dat het recht van regeringen om in het algemeen belang regelgeving vast te stellen, ten volle wordt beschermd en als basisbeginsel geldt.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur bestrijkt gebieden die onder de gemeenschappelijke handelspolitiek, vervoer, ontwikkelingssamenwerking en economische, financiële en technische samenwerking met derde landen vallen. De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit moet derhalve worden gevormd door artikel 91, artikel 100, lid 2, artikel 207, lid 4, eerste alinea, artikel 209, lid 2, en artikel 212 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Artikel 218, lid 5, VWEU bepaalt dat de Raad een besluit vaststelt waarbij machtiging wordt verleend tot ondertekening van de overeenkomst en, in voorkomend geval, in afwachting van de inwerkingtreding, tot de voorlopige toepassing ervan.

In artikel 218, lid 8, VWEU wordt bepaald dat de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit, behalve in de omstandigheden bedoeld in de tweede alinea van artikel 218, lid 8, VWEU, waarin de Raad met eenparigheid van stemmen besluit. Aangezien de belangrijkste componenten van de overeenkomst het handelsbeleid, vervoer, ontwikkeling en de economische, financiële en technische samenwerking met derde landen zijn, is de stemregel voor dit specifieke geval dus een gekwalificeerde meerderheid.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Op 13 september 1999 heeft de Raad de Europese Commissie gemachtigd om met de Mercosur te onderhandelen. Daarom werd optreden op het niveau van de Unie doeltreffender geacht dan optreden op nationaal niveau.

De componenten van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur die vallen onder bevoegdheden van de EU die met de lidstaten worden gedeeld, hebben betrekking op beleidsterreinen en elementen die zich lenen voor extern optreden op het niveau van de Unie. Op de beleidsterreinen waarop regelgeving op het niveau van de Unie is vastgesteld, is externe uitoefening door de Unie van de bestreken bevoegdheid onvermijdelijk (artikel 3, lid 2, VWEU). Om een zinvolle samenwerking en een sterkere onderhandelingspositie ten

aanzien van de Mercosur te bereiken, werd er bovendien van uitgegaan dat optreden op het niveau van de Unie wenselijker was dan optreden op het niveau van de afzonderlijke lidstaten. Daarom werd optreden op het niveau van de Unie doeltreffender geacht dan optreden op nationaal niveau.

Wat de component handel en investeringen van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur betreft, is de gemeenschappelijke handelspolitiek overeenkomstig artikel 3, lid 1, VWEU een exclusieve bevoegdheid van de Unie.

- **Evenredigheid**

Dit initiatief streeft rechtstreeks de doelstellingen van het externe optreden van de Unie na en draagt bij tot de politieke prioriteit van de "EU als sterkere mondiale speler". Het initiatief is in overeenstemming met de uitgangspunten van de integrale EU-strategie om met andere landen samen te werken en de externe partnerschappen van de EU op verantwoorde wijze te vernieuwen om aldus de externe doelstellingen van de EU te verwezenlijken. Het draagt bij tot de verwezenlijking van de handels- en ontwikkelingsdoelstellingen van de EU. Het voorstel is ook volledig in overeenstemming met de Europese Green Deal.

De onderhandelingen over de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur zijn overeenkomstig de door de Raad vastgestelde onderhandelingsrichtsnoeren gevoerd. Het resultaat van de onderhandelingen gaat niet verder dan wat nodig is om de beleidsdoelstellingen van de onderhandelingsrichtsnoeren te verwezenlijken.

- **Keuze van het instrument**

Dit voorstel voor een besluit van de Raad wordt ingediend in overeenstemming met artikel 218, lid 5, VWEU, uit hoofde waarvan de Raad een besluit vaststelt waarbij machtiging wordt verleend tot ondertekening en voorlopige toepassing van de overeenkomst. Er bestaat geen ander rechtsinstrument dat kan worden gebruikt om de in dit voorstel uitgedrukte doelstellingen te bereiken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Tijdens de onderhandelingen met de Mercosur werd een externe contractant opdracht gegeven een duurzaamheidseffectbeoordeling uit te voeren om de potentiële economische, sociale en milieueffecten van de handelscomponent van de overeenkomst te onderzoeken. Die effectbeoordeling is meegenomen in de onderhandelingen en heeft de onderhandelaars en de diensten van de Commissie tot informatie gediend. Het eindverslag is op 29 maart 2021 gepubliceerd.

Bij de voorbereiding van die effectbeoordeling heeft de contractant op grote schaal interne en externe deskundigen geraadpleegd, openbare raadplegingen en workshops georganiseerd, online vragenlijsten opgezet en bilaterale bijeenkomsten en interviews gehouden met het maatschappelijk middenveld in zowel Europa als de Mercosur. Deze raadplegingen boden een waardevol en doeltreffend platform voor de betrokkenheid van belangrijke belanghebbenden en het maatschappelijk middenveld, die in groten getale hebben deelgenomen.

De onderhandelingen werden gevoerd in overleg met de Groep Latijns-Amerika en Caribisch gebied van de Raad voor de politieke en samenwerkingsaspecten van deze overeenkomst, en in overleg met het Comité handelspolitiek voor de handelsaspecten van deze overeenkomst, als het door de Raad overeenkomstig artikel 218, lid 4, VWEU aangewezen speciaal comité. Het Europees Parlement werd ook regelmatig geïnformeerd via de Commissie buitenlandse zaken (AFET), de Commissie internationale handel (INTA) en de Mercosur-monitoringgroep. Beide instellingen kregen gedurende het gehele onderhandelingsproces inzage in de teksten van de onderhandelingsresultaten. De Commissie heeft ook een aantal vergaderingen en contacten met het maatschappelijk middenveld georganiseerd (dialogen met het maatschappelijk middenveld) om de voortgang en de onderhandelingsposities tijdens de onderhandelingen te bespreken.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De duurzaamheidseffectbeoordeling ter ondersteuning van de onderhandelingen over de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Mercosur werd uitgevoerd door de externe contractant London School of Economics Enterprise. Zij bevat een onderzoek naar de potentiële economische, sociale, mensenrechten- en milieueffecten van de handelsovereenkomst.

De economische beoordeling van het resultaat van de onderhandelingen werd uitgevoerd door de diensten van de Commissie nadat de onderhandelingen waren afgerond.

- **Effectbeoordeling**

De duurzaamheidseffectbeoordeling bestaat uit twee complementaire componenten. Ten eerste een grondige analyse van de economische, sociale, mensenrechten- en milieueffecten die de handelsovereenkomst waarover wordt onderhandeld, zou kunnen hebben in de EU, in de Mercosur-staten en in andere relevante landen. Ten tweede een breed raadplegingsproces waarbij belanghebbenden in de EU en in de Mercosur-staten worden betrokken, dat mogelijkheden biedt voor het verzamelen en delen van informatie en voor het raadplegen en verspreiden van de resultaten. De effectbeoordeling levert waardevolle input voor het concipiëren van mogelijke flankerende en verzachtende maatregelen, onder meer via voorstellen in de studie.

In het verslag wordt de dynamische versie van het GTAP-model gebruikt om de effecten te onderzoeken van twee scenario's, één conservatief en één ambitieuzer, met betrekking tot het resultaat van de onderhandelingen in termen van tarifaire- en niet-tarifaire verlagingen door beide Partijen. In het conservatieve scenario groeit het bbp in de EU met 10,9 miljard EUR (0,1 %) en in de Mercosur met 7,4 miljard EUR (0,3 %) tegen 2032, in vergelijking met het baselinescenario zonder de vrijhandelsovereenkomst. In het ambitieuze scenario groeit het bbp in de EU met 15 miljard EUR en in de Mercosur met 11,4 miljard EUR.

In de economische beoordeling van het resultaat van de onderhandelingen wordt de economische impact van het feitelijke resultaat van de onderhandelingen beoordeeld. Deze beoordeling is niet, zoals de effectbeoordeling, gebaseerd op veronderstellingen met betrekking tot het verwachte resultaat van de overeenkomst. In de effectbeoordeling werd het effect beoordeeld van twee scenario's, één conservatief en één ambitieus, met betrekking tot het resultaat van de onderhandelingen in termen van vermindering van handelsbelemmeringen door middel van tarifaire en niet-tarifaire maatregelen. In de economische beoordeling wordt de economische impact geraamd op basis van de werkelijke concessies in de vorm van

tarifaire- en niet-tarifaire maatregelen. Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat het Verenigd Koninkrijk niet langer lid is van de EU. Dit verklaart het verschil in geraamde impact van de overeenkomst in de economische beoordeling vergeleken met de effectbeoordeling. Voorts wordt de analyse van de economische beoordeling bijgewerkt om rekening te houden met de meest recente ontwikkelingen in het handelsbeleid van de EU.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging (Refit)**

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur is niet onderworpen aan Refit-procedures. Zij bevat niettemin een kader voor vereenvoudigde handels- en investeringsprocedures, lagere uitvoer- en investeringsgerelateerde kosten en zal daarom de handels- en investeringsmogelijkheden voor kleine en middelgrote ondernemingen op beide markten vergroten.

Een aantal van de verwachte voordelen zijn: meer transparantie, minder omslachtige technische voorschriften, nalevingsvoorschriften, douaneprocedures en oorsprongsregels, betere bescherming van intellectuele-eigendomsrechten en geografische aanduidingen, betere toegang tot openbare aanbestedingsprocedures, alsmede een speciaal hoofdstuk om kleine en middelgrote ondernemingen te helpen de voordelen van de overeenkomst te benutten.

- **Grondrechten**

Het voorstel heeft geen negatieve gevolgen voor de bescherming van de grondrechten in de Unie. Integendeel, de Partijen verbinden zich ertoe samen te werken aan de bevordering en bescherming van de mensenrechten, ook wat betreft de ratificatie en uitvoering van internationale mensenrechteninstrumenten, en aan de versterking van de democratische beginselen en de rechtsstaat, door gendergelijkheid te bevorderen en discriminatie in al haar vormen te bestrijden.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De handelscomponent van de overeenkomst zal aan de ontvangstenzijde financiële gevolgen hebben voor de EU-begroting. Bij inwerkingtreding van de overeenkomst zal dit leiden tot een geraamd verlies aan rechten ten belope van 330 miljoen EUR. Zodra de interimovereenkomst inzake handel in de EU volledig ten uitvoer is gelegd (15 jaar na de inwerkingtreding ervan), wordt het jaarlijkse verlies aan rechten geraamd op 1 miljard EUR. Deze raming is gebaseerd op een extrapolatie van de ontwikkeling van de handel naar de komende 15 jaar zonder overeenkomst. Indirecte positieve gevolgen worden verwacht in termen van een stijging van de middelen in verband met de belasting over de toegevoegde waarde en het bruto nationaal inkomen.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur bevat institutionele bepalingen waarbij gezamenlijke organen worden opgericht om voortdurend toezicht te houden op de uitvoering, de werking en het effect ervan.

De institutionele structuur van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur bestaat uit een Gezamenlijke Raad, een Gemengd Comité en subcomités en andere organen. De Gezamenlijke Raad zal toezien op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze

overeenkomst en op de uitvoering ervan. Het Gemengd Comité zal de Gezamenlijke Raad bijstaan bij de uitvoering van zijn taken en toezicht houden op de werkzaamheden van alle subcomités en andere organen die in het kader van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur worden opgericht.

Bij de bespreking van handels- en investeringsaangelegenheden komen de Gezamenlijke Raad en het Gemengd Comité bijeen in hun samenstelling voor handelsvraagstukken. De institutionele bepalingen van de component handel en investeringen van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur stellen specifieke functies en taken vast van de Gezamenlijke Raad en het Gemengd Comité in zijn samenstelling voor handelsvraagstukken.

Bij de overeenkomst worden een Subcomité voor internationale samenwerking en ontwikkeling en een aantal subcomités in verband met handel en investeringen opgericht. Andere subcomités of andere organen kunnen door de Gezamenlijke Raad of het Gemengd Comité worden opgericht om specifieke taken of onderwerpen te behandelen.

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur omvat ook een forum voor het maatschappelijk middenveld om het maatschappelijk middenveld aan beide zijden gehoor te laten vinden ten aanzien van alle bepalingen van de overeenkomst.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur schept een samenhangend, breed en actueel juridisch bindend kader voor de betrekkingen van de EU met de Mercosur. Zij brengt een versterkt strategisch partnerschap tot stand, versterkt de politieke dialoog en verdiept en intensiveert de samenwerking inzake vraagstukken van wederzijds belang. Tegelijkertijd zal de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur handel en investeringen bevorderen door bij te dragen tot de uitbreiding en diversificatie van de economische en handelsbetrekkingen.

De partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur bestaat uit vier delen. Deel I (Algemene beginselen en institutioneel kader) schetst de algemene beginselen en doelstellingen van de overeenkomst en stelt het institutionele kader vast, zoals hierboven beschreven.

Essentiële elementen van de overeenkomst zijn: de eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de beginselen van de rechtsstaat, alsmede de clausule inzake non-proliferatie van massavernietigingswapens en het te goeder trouw partij blijven bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de Overeenkomst van Parijs.

In deel II (Politieke dialoog en samenwerking) verbinden de EU en de Mercosur zich ertoe de dialoog te verdiepen en samen te werken op de volgende gebieden:

- democratische beginselen, de mensenrechten, de rechtsstaat en internationale vrede en veiligheid
- recht, vrijheid en veiligheid
- duurzame ontwikkeling
- sociaal, economisch en cultureel partnerschap.

In de overeenkomst wordt de nadruk gelegd op een breed spectrum van cruciale kwesties, waaronder milieubescherming, de klimaatverandering, duurzame energie, de rechtsstaat, mensen- en vrouwenrechten, verantwoord ondernemerschap, arbeidsrechten en de

vermindering van het risico op rampen. De bepalingen van deel II zullen een meer gecoördineerd en gemeenschappelijk optreden mogelijk maken op nieuwe gebieden zoals volksgezondheid, de modernisering van de staat, het beheer van migratiestromen, non-proliferatie van massavernietigingswapens, het witwassen van geld of terrorismefinanciering en cybercriminaliteit.

Dit zal leiden tot een sterker partnerschap op mondiaal niveau, bijvoorbeeld wat betreft de Agenda 2030, maatregelen tegen de klimaatverandering, en kwesties als mondiaal democratisch bestuur en mensenrechten, internationale migratie, vrede en veiligheid.

Deel II bevat ook bepalingen om de dialoog over internationale samenwerking en ontwikkeling te verdiepen en de uitvoering van deze overeenkomst te vergemakkelijken. De overeenkomst bevat een Protocol inzake samenwerking waarin de Partijen zich verbinden tot een samenwerkingspartnerschap dat zal bijdragen tot vrede en welvaart, gebaseerd op respect, vertrouwen en gedeelde waarden en belangen, waarbij gezamenlijk uitdagingen worden aangepakt en de kansen worden benut die voortvloeien uit de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur.

Deel III (Handel en handelsgerelateerde aangelegenheden) creëert een samenhangend, breed en actueel kader voor de handelsbetrekkingen van de EU met de Mercosur. De overeenkomst zal de handel en investeringen bevorderen door bij te dragen tot de uitbreiding en diversificatie van de economische en handelsbetrekkingen.

Met deze overeenkomst streeft de EU ernaar haar marktdeelnemers de best mogelijke voorwaarden te bieden op de markt van de Mercosur. De overeenkomst gaat verder dan de bestaande WTO-verbintenissen op vele gebieden, zoals de handel in goederen en diensten, overheidsopdrachten, niet-tarifaire belemmeringen en de bescherming en handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van geografische aanduidingen. Op al deze gebieden zijn de Mercosur-staten het eens geworden over aanzienlijke nieuwe verbintenissen in vergelijking met de WTO-voorwaarden. De overeenkomst bevat ook geavanceerde bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling, waaronder een sterke verbintenis inzake ontbossing.

De overeenkomst voldoet aan de criteria van artikel XXIV van de GATT (afschaffing van douanerechten en andere handelsbeperkende maatregelen ten aanzien van praktisch de gehele handel in goederen tussen de Partijen), alsmede van artikel V van de GATS, dat voorziet in een soortgelijke toetsing met betrekking tot diensten.

In overeenstemming met de doelstellingen van de onderhandelingsrichtsnoeren zal deel III van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur het volgende bieden:

1. De volledige afschaffing, in de loop van de tijd, van de rechten op 91 % van de goederen die EU-ondernemingen naar de Mercosur uitvoeren. Hierdoor zal jaarlijks meer dan 4 miljard EUR aan rechten worden bespaard. Zo zullen de Mercosur-staten hoge rechten op industriële producten afschaffen, zoals die op auto's (35 %), auto-onderdelen (14 tot 18 %), machines (14 tot 20 %), chemische stoffen (tot 18 %), kleding (tot 35 %), farmaceutische producten (tot 14 %), leren schoenen (tot 35 %) of textiel (tot 35 %). De overeenkomst zal ook de douanerechten op de uitvoer van levensmiddelen en dranken uit de EU geleidelijk afschaffen, zoals die op wijn (27 %), chocolade (20 %), gedistilleerde dranken (20 tot 35 %), koekjes (16 tot 18 %), perziken in blik (55 %) of frisdranken (20 tot 35 %). In het kader van de

overeenkomst zullen ook zuivelproducten uit de EU (waarvoor momenteel een douanerecht van 28 % is verschuldigd), met name kazen, rechtenvrij op de Mercosur-markt mogen worden gebracht, zij het dat daarvoor quota gelden.

2. Een evenwichtige openstelling van de markt door de EU, doordat de overeenkomst de invoerrechten zal afschaffen op 92 % van de naar de EU uitgevoerde Mercosur-goederen. Gevoelige landbouwproducten zoals rundvlees, suiker of pluimvee krijgen slechts in beperkte hoeveelheden een preferentiële behandeling via zorgvuldig gekalibreerde tariefcontingenten.

3. Voor Argentinië, Uruguay en Paraguay worden in de overeenkomst uitvoerrechten op alle grondstoffen en op industriële goederen volledig weggenomen of op nulniveau gebonden. De overeenkomst verlaagt ook de uitvoerrechten op landbouwproducten (Argentinië) of schaft deze af (Uruguay, Paraguay en Brazilië). Voor industriële goederen heeft Brazilië de belangrijkste grondstoffen die nodig zijn voor de economische diversificatie van de EU (nikkel, koper, aluminium, grondstoffen uit staal, staal, titaan) op nulniveau gebonden. Brazilië heeft de beleidsruimte behouden om uitvoerrechten op bepaalde grondstoffen in te stellen; in dergelijke gevallen heeft de EU een preferentie gekregen van ten minste 50 % voor alle uitvoerheffingen die Brazilië in de toekomst zal invoeren met een plafond van 25 %.

4. Een robuust bilateraal vrijwaringsmechanisme dat de EU en de Mercosur in staat stelt tijdelijke maatregelen in te stellen om de invoer te reguleren in geval van een onverwachte en aanzienlijke toename van de invoer, die hun binnenlandse bedrijfstak ernstige schade berokkent of dreigt te berokkenen. Deze vrijwaringsmaatregelen gelden ook voor landbouwproducten die onder tariefcontingenten vallen, of kunnen in voorkomend geval worden beperkt tot het grondgebied van de ultraperifere gebieden van de EU.

5. De hoogste normen op het gebied van voedselveiligheid en de gezondheid van dieren en planten blijven van toepassing op alle producten, ongeacht of zij in de EU worden geproduceerd of daar worden ingevoerd. Het voorzorgsbeginsel is van toepassing. De overeenkomst voorziet in versterkte samenwerking met de autoriteiten van de partnerlanden en een snellere uitwisseling van informatie over potentiële risico's via een directer en efficiënter informatie- en meldingssysteem.

6. Een uitgebreid hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling, dat beoogt te waarborgen dat handel milieubescherming en sociale ontwikkeling ondersteunt. Het hoofdstuk heeft betrekking op kwesties als duurzaam beheer en behoud van bossen, de eerbiediging van arbeidsrechten en de bevordering van verantwoord ondernemerschap. Het bevat ook specifieke bepalingen inzake geschillenbeslechting en een specifiek toetsingsmechanisme. Het hoofdstuk bevat ook een expliciete verbintenis om de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering, die een essentieel onderdeel vormt van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur en van de interimovereenkomst inzake handel, daadwerkelijk uit te voeren, zodat de interimovereenkomst inzake handel kan worden opgeschort indien een Partij de Overeenkomst van Parijs verlaat of ophoudt te goeder trouw partij bij die overeenkomst te zijn. Een bijlage bij het hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling bevat toezeggingen van de Partijen inzake ontbossing om verdere ontbossing vanaf 2030 een halt toe te roepen. Dit is de eerste keer dat de partijen bij een handelsovereenkomst die onderworpen is aan geschillenbeslechting, een individuele juridische verbintenis aangaan om ontbossing een halt toe te roepen. De

overeenkomst voorziet ook in de mogelijkheid dat maatschappelijke organisaties een actieve rol spelen bij het toezicht op de uitvoering van de overeenkomst, zoals het melden van eventuele milieuproblemen.

7. Nieuwe aanbestedingsmogelijkheden voor inschrijvers uit de EU in Mercosur-staten, die geen lid zijn van de WTO-overeenkomst inzake overheidsopdrachten. Dit is de eerste keer dat de Mercosur-staten hun markten voor overheidsopdrachten zullen openstellen. EU-bedrijven zullen op voet van gelijkheid met bedrijven uit de Mercosur-staten kunnen inschrijven op contracten met overheidsinstanties, zoals ministeries van centrale overheden en andere overheids- en federale agentschappen.

8. Het wegnemen van technische en regelgevende handelsbelemmeringen voor de handel in goederen, met name door het gebruik van zelfcertificering en convergentie te bevorderen met gebruikmaking van internationale normen die zijn vastgesteld door de ISO, IEC, ITU en de Codex Alimentarius, alsook door andere internationale organisaties die normen vaststellen overeenkomstig de gemeenschappelijke definitie die door de EU en de Mercosur is overeengekomen. Er is een akkoord om dubbele tests in de elektronicasector in domeinen met een laag risico te verminderen. Er zal ook een specifieke bijlage inzake motorvoertuigen worden opgenomen ter bevordering van VN/ECE-reglementen en ter vermindering van dubbele tests in de sector.

9. Een uitgebreide bijlage met gedetailleerde bepalingen om de handel in wijn en gedistilleerde dranken te vergemakkelijken, met betrekking tot de erkenning van wijnbereidingsprocedés, certificering en etikettering, in overeenstemming met de meest moderne vrijhandelsovereenkomsten van de EU.

10. Het openstellen van dienstensectoren en het vergemakkelijken van de handel in diensten tussen de EU en de Mercosur, zowel via lokale vestiging als op grensoverschrijdende basis. De overeenkomst heeft betrekking op een breed spectrum van dienstensectoren, waaronder zakelijke diensten, financiële diensten, telecommunicatie, zeevervoer (voor het eerst opent de Mercosur het zeevervoer in de regio), post- en koeriersdiensten. De overeenkomst omvat ook verbintenissen inzake de vestiging van ondernemingen, zowel in de dienstensector als in de niet-dienstensector. Zij zal zorgen voor een gelijk speelveld tussen dienstverleners uit de EU en hun concurrenten uit de Mercosur. Het recht om te reguleren in het algemeen belang wordt op alle overheidsniveaus volledig behouden. De overeenkomst bevat ook geavanceerde bepalingen over het verkeer van beroepsbeoefenaren voor zakelijke doeleinden, zoals managers of specialisten die EU-ondernemingen bij hun dochterondernemingen in de Mercosur-staten detacheren. Er is ook een substantieel hoofdstuk over e-handel — een nieuwigheid voor de Mercosur-partners.

11. Een hoog niveau van bescherming en handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van gedetailleerde bepalingen inzake auteursrechten, bedrijfsgeheimen en handhaving voor een betere bescherming.

12. Een hoog niveau van bescherming en handhaving voor geografische aanduidingen van de EU, vergelijkbaar met dat van de EU, voor 344 EU-namen van levensmiddelen, wijn en gedistilleerde dranken van hoge kwaliteit.

13. Een hoofdstuk over kleine en middelgrote ondernemingen om ervoor te zorgen dat zij ten volle kunnen profiteren van de mogelijkheden die worden geboden door de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur.

14. Doeltreffende mechanismen voor geschillenbeslechting door arbitrage of met de hulp van een bemiddelaar. Het hoofdstuk over geschillenbeslechting bevat nieuwe bepalingen naar het voorbeeld van de WTO-klacht zonder dat sprake is van een schending — indien een Partij van mening is dat een maatregel van de andere Partij haar voordelen uit hoofde van de overeenkomst tenietdoet of aanzienlijk beperkt, kan zij een panel verzoeken hierover uitspraak te doen.

Deel IV (Slotbepalingen) bevat onder meer een procedure voor het aanpakken van gevallen waarin een Partij haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst niet nakomt, en bepalingen inzake de inwerkingtreding en wijziging van de overeenkomst.

De overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten en vervangt bij de inwerkingtreding ervan de interimovereenkomst inzake handel.

Alle bepalingen van deel I (Algemene beginselen en institutioneel kader) en deel IV (Slotbepalingen) moeten voorlopig worden toegepast, met uitzondering van de bepalingen betreffende de interactie met de interimovereenkomst inzake handel. Ook alle bepalingen van deel II (Politieke dialoog en samenwerking) moeten voorlopig worden toegepast, behalve die welke betrekking hebben op consulaire bescherming en belastingaangelegenheden.

2025/0191 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt, de Argentijnse Republiek, de Federale Republiek Brazilië, de Republiek Paraguay en de Republiek ten oosten van de Uruguay, anderzijds

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 91, lid 1, artikel 100, lid 2, artikel 207, lid 4, eerste alinea, artikel 209, lid 2, en artikel 212, in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 13 september 1999 heeft de Raad de Europese Commissie gemachtigd onderhandelingen te openen over een overeenkomst met de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt en zijn deelnemende staten, en die bestaat uit politieke, samenwerkings- en handelscomponenten.

(2) Op 6 december 2024 werden de onderhandelingen met succes afgerond.

(3) Derhalve moet de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt, de Argentijnse Republiek, de Federale Republiek Brazilië, de Republiek Paraguay en de Republiek ten oosten van de Uruguay, anderzijds (hierna “de overeenkomst” genoemd) namens de Unie worden ondertekend, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum.

(4) Een aantal bepalingen van de overeenkomst moet voorlopig worden toegepast in afwachting van de voltooiing van de voor de inwerkingtreding ervan vereiste procedures.

(5) In overeenstemming met artikel 30.9 van de overeenkomst kunnen binnen de Unie door personen geen rechten aan de overeenkomst worden ontleend of uit hoofde van de overeenkomst aan personen verplichtingen worden opgelegd, anders dan die welke tussen de Partijen in het leven zijn geroepen uit hoofde van internationaal publiekrecht,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Er wordt hierbij machtiging verleend voor de ondertekening, namens de Unie, van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt, de Argentijnse Republiek, de Federale Republiek Brazilië, de Republiek Paraguay en de Republiek ten oosten van de Uruguay, anderzijds, onder voorbehoud van de sluiting van die overeenkomst.

2. De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

1. In afwachting van de inwerkingtreding van de overeenkomst worden, overeenkomstig artikel 30.2 van de overeenkomst en onder voorbehoud van de kennisgevingen waarin de overeenkomst voorziet, de volgende delen voorlopig toegepast tussen de Unie en de Zuidelijke Gemeenschappelijke Markt ("de Mercosur") en/of een of meer van de ondertekenende Mercosur-staten:

– Hoofdstuk 1 – met uitzondering van artikel 1.4, punt d)

– Hoofdstuk 2 – met uitzondering van artikel 2.2, lid 4, artikel 2.3, lid 5, en artikel 2.4, lid 5

– Hoofdstuk 3 – met uitzondering van artikel 3.2, leden 3 tot en met 7

– Hoofdstuk 4

– Hoofdstuk 5

– Hoofdstuk 6 – met uitzondering van artikel 6.6 (consulaire bescherming)

– Hoofdstuk 7

– Hoofdstuk 8 – met uitzondering van artikel 8.4 (belastingaangelegenheden)

– Hoofdstuk 30 – met uitzondering van artikel 30.1, lid 1, artikel 30.4, lid 2, artikel 30.5, lid 2, en artikel 30.6, lid 5

– Het aan deze overeenkomst gehechte Protocol inzake samenwerking

2. De datum met ingang waarvan de bovenstaande delen van de overeenkomst voorlopig worden toegepast, wordt door het secretariaat-generaal van de Raad bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter